

Nieuwsbrief 47 Augustus 2016

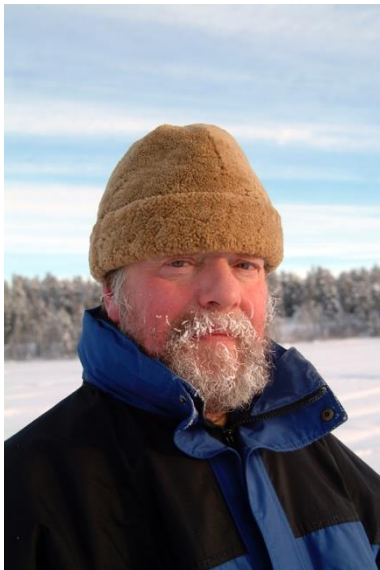
Naar de rand van de kaart

Reis door Patagonië en langs Zuid-Atlantische eilanden door Gerrit Jan Zwier

Van plekken aan de rand van de kaart, zoals Vuurland, Patagonië en Tristan da Cunha, gaat een geheimzinnige aantrekkingskracht uit. Blijft het mysterie overeind als je er voet aan land zet? Ik heb er een boek voor nodig om die vraag te beantwoorden.

Het bizarre en spannende verhaal over de landing op Bouvetøya beschouw ik als het hoogtepunt van dit reisverslag. Stelt u zich eens voor: een schip vol eilandgekken, vogelaars en fanatieke globe-trotters zet koers naar een bejzelde vulkaan diep in zuidelijke wateren die bekendstaat als het

meest afgelegen, onbewoonde eiland ter wereld. De koorts aan boord loopt hoog op als deze trofee, dit hebbedingetje voor verwende toeristen, in zicht komt.

Achteraf gezien vormt de reis door Patagonië het voorspel van het spektakel rond Bouvet en de verdere zeereis naar Tristan da Cunha en Sint Helena het naspel. Wát ik tijdens mijn tocht door Patagonië ook ondernam, ik bleef steeds ergerlijk dicht in de buurt van Bruce Chatwins *In Patagonia*, het al haast klassieke reisboek over de staart van Zuid-Amerika. Pas toen ik op Vuurland het zeegat uitvoer, kon ik Chatwin op de kade achterlaten. Ook al is het tijdperk van de ontdekkingsreizen allang voorbij, toch was het opwindend om afgelegen oorden als de Falklandeilanden, Zuid-Georgië en het tropische Ascension te verkennen. Maar Bouvet spande de kroon, niet zozeer de plek zelf, als wel de wirwar eromheen.

Het hoge Noorden en het diepe Zuiden hebben, wat landschap en geschiedenis betreft, veel gemeen. Wie gelooft dat het leven één

lange landingspoging is op onbekende kusten, voelt zich ook onder het Zuiderkruis beslist in zijn element.

Wanneer	26 september 2016
Hoe laat	19:30 uur
Waar	Arctisch Centrum, Ingang Herman Colleniusstraat
Toegang	€ 2,00 ; studenten gratis

Komende activiteiten Imaka

---

31 oktober 2016	Stefan Ligtenberg over <i>Ijskernenonderzoek op Antarctica</i>
28 november 2016	Coco Smits over <i>Mijnbouw op Groenland</i>
30 januari 2017	Esther Kokmeijer over <i>Kunstproject op Antarctica</i>

Nieuws en actualiteiten

Uitgave en expositie van kleurenhoutsnede-specialist in Pictura Groningen

Siemen Dijkstra – Arctische Landschappen

Van zondag 4 september t/m zondag 16 oktober 2016 exposeert Siemen Dijkstra in Pictura zijn Arctische Landschappen in combinatie met ander subarctisch en Scandinavisch werk dat hij eerder

maakte.

Gelijktijdig toont zijn partner Elysia Verhoeven keramische objecten rond ditzelfde thema. Ter gelegenheid van deze eerste grote expositie van Siemen Dijkstra in Groningen verschijnt een bijzondere boekuitgave in drie edities bij Philip Elchers.

In het boek vertelt Dijkstra over zijn fascinatie voor het kale oerlandschap dat hij kent van zijn tochten naar Spitsbergen en Groenland. Hij toont de schetsen, voorstudies en tekeningen uit de periode 2007 tot 2013. Deze vormen de basis voor een reeks van tien kleuren-houtsneden uit 2015-2016 die in het boek zijn opgenomen en tevens te zien zullen zijn op de expositie. Collega Robin d'Arcy Shillcock schreef een inleiding. Deze uitgave verschijnt ook als luxe gesigeneerde editie met twee kleine ingelegde originele prentjes op de boekband. Daarnaast zal in een kleine oplage een chique editie uitgebracht worden: een berkenhouten opbergdoos, waarin alle tien originele prenten zijn opgeborgen, samen met een genummerd en gesigeneerd luxe-exemplaar van het boek.

U kunt deze bijzondere uitgave reserveren door een e-mail te sturen naar info@philipelchers.nl met de gewenste editie, uw naam, telefoonnummer en adresgegevens. Van de chique editie kan per persoon slechts één exemplaar worden besteld.

Autochthonous vs. accreted terrane development of continental margins: a revised in situ tectonic history of the Antarctic Peninsula

Paper by Burton-Johnson & T. R. Riley

This paper revised the geological history of the Antarctic Peninsula to show how it developed over the last 500 million years, and used this history to tell us about the global process of how the continental crust itself grows.

The Earth is unique in our solar system in that it has two types of crust: oceanic and continental. Whilst oceanic crust is transient, being constantly formed and destroyed (the oldest being ~270 million years old), the lighter density of the continental crust makes it much harder to destroy and so during the history of our planet the continents have continued to grow. This provides us with the landmasses that we live on and also concentrates most of the world's economic mineral wealth.

However, the processes by which these continents grow remain in dispute. The two dominant opposing arguments are: (1) through the formation of offshore volcanic islands (similar to Indonesia) that later collide with the edge of a continent in successive collisions of new crust; or (2) through the growth of the continents in situ through extraction of lava from the mantle beneath the crust and emplacement of this new material directly in to the continent's margin.

In this paper we argue against the existing model for the growth of the Antarctic Peninsula continental crust through the collision of Antarctica with an offshore volcanic island chain. Instead we review and analyse all of the existing data to show how the region developed through a series of distinct events emplacing new magmatic rocks and depositing new sedimentary rocks directly on to and within the Peninsula.

Through each of these events we are able to present a new history of the region, showing how the 1,300km long Antarctic Peninsula developed, since its earliest rocks about 500 million years ago to the recent volcanics that continue to mark its growth. This evidence by which this revised history was derived are not unique for the Antarctic Peninsula, and so finally we compare our findings with the geology of South America, North America and New Zealand to show how the geology of the Antarctic continent continues to shed new light on global processes and our understanding of our planet's history.

Published by *Journal of the Geological Society*. 10.1144/jgs2014-110.

Bron (publicatie 29 september 2015): <https://www.bas.ac.uk/media-post/featured-paper-new-geological-history-for-antarctic-peninsula/>

Websites

Alfred-Wegener-Institut, Bremen

Voor wie geïnteresseerd is in Duits poolonderzoek is de website van het Alfred-Wegener-Institut in Bremen interessant: <http://www.awi.de/>

Arctic Sea Ice Blog (Neven Curlin)

Interessant nieuws, data, grafieken, simulaties over (m.n.) de ijswikkeling in het Arctische gebied. <http://neven1.typepad.com/blog/>

Nieuwsbrieven IMAKA

"Oude" nieuwsbrieven kunt u hier: <http://www.rug.nl/research/arctisch-centrum/imaka/nieuwsbrieven/> terugvinden. Het kan soms even duren voor de nieuwste Nieuwsbrief opgenomen is.

You Tube

Kort filmpje (circa vijf minuten) over een onderzoeksteam op Halley Research Station, gepubliceerd op 25 oktober 2013: *Find out what the team does at British Antarctic Survey's Halley Research Station*: <https://youtu.be/dgPqyCvjDxg> .